

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 februarie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2016, declarat de către inculpatul

Suflet Vadim xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 16.07.2014 - 19.02.2016;
2. Instanța de apel: 20.04.2016 - 16.01.2016;
3. Instanța de recurs: 25.01.2017 - 22.02.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 19 februarie 2016, Suflet Vadim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(2) lit.b), c) Cod penal, cu aplicarea art.34 alin.(2) Cod penal, la 4 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de administrare pe un termen de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Suflet Vadim, la 13 iunie 2013, fiind în centrul mun.Bălți împreună cu Vasilovici Oleg, avînd scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul câștigării unei sume de bani, au înșelat-o pe Lazarenco Natalia să procure în rate, pe numele său, un telefon mobil de model „Huawei Y 300” la prețul de 5079 lei, convingînd-o despre ulterioara radiere a ei din baza de date a companiei ÎM „Moldcell” SA. După care, au organizat venirea ei în centrul mun.Bălți, la salonul „Moldcell”, care-i aparține SC „Unifan” SRL din str.V.Alexandri 4, unde i-au transmis 800 lei, bani necesari pentru prima tranșă obligatorie, asigurându-i condiții necesare pentru procurarea telefonului mobil, iar mai apoi după procurarea telefonului mobil, i-au mai transmis bani în sumă de 300 lei, după care au dobândit ilicit de la ultima telefonul mobil procurat de la salonul „Moldcell”, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 5079 lei.

Tot el, în una din zile la începutul lunii iulie 2013, fiind în centrul mun.Bălți, împreună cu Vasilovici Oleg, avînd scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul câștigării unei sume de bani, au înșelat-o pe Usturoi Ina să procure în rate, pe numele său, un telefon mobil de model „Blaid” la prețul de 3041 lei, convingînd-o despre ulterioara radiere a ei din baza de date a companiei ÎM „Moldcell” SA. După care, au organizat venirea ei în centrul mun.Bălți, la salonul „Moldcell”, dislocat pe str.Ștefan cel Mare, unde i-au transmis 500 lei, bani necesari pentru prima tranșă obligatorie, asigurându-i condiții necesare pentru procurarea telefonului mobil, iar mai apoi după procurarea telefonului mobil i-au mai transmis bani în sumă de 300 lei, astfel au dobândit

ilicite de la ultima telefonul mobil procurat de la salonul „Moldcell”, cauzându-i părții vătămate prejudiciu material considerabil în sumă de 3041 lei.

Tot el, în una din zile la începutul lunii iulie 2013, fiind în centrul mun.Bălți împreună cu Vasilovici Oleg, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul câștigării unei sume de bani, au înșelat-o pe Țurcan Irina să procure în rate, pe numele său, mobil de model „Huawei” la prețul de 3322 lei, convingând-o despre ulterioara radiere a ei din baza de date a companiei ÎM „Moldcell” SA, după care, au organizat venirea ei în centrul mun.Bălți, la salonul „Moldcell”, dislocat pe piața V.Alexandri 4, care-i aparține SRL „Casa comercială Bulgară” unde i-au transmis 1000 lei, bani necesari pentru prima tranșă obligatorie, asigurându-i condiții necesare pentru procurarea telefonului mobil, iar mai apoi după procurarea telefonului mobil, i-au mai transmis bani în sumă de 300 lei, astfel au dobândit ilicite de la ultima telefonul mobil procurat de la salonul „Moldcell”, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 3322 lei.

Tot el, la 25 iulie 2013, fiind în centrul mun.Bălți împreună cu Vasilovici Oleg având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul câștigării unei sume de bani, au înșelat-o pe Țurcan Irina să procure în rate, pe numele său, un laptop de model „Toshiba Satellite C850D” la prețul de 5760 lei și un modem de model „ZTE MF 190 new”, la prețul de 1 leu, convingând-o despre ulterioara radiere a ei din baza de date a companiei ÎM „Orange” SA. Apoi, au organizat venirea ei în centrul mun.Bălți la salonul „Orange”, dislocat pe piața V.Alexandri 4, care-i aparține SRL „Casa comercială bulgară”, unde i-au transmis 2500 lei, bani necesari pentru prima tranșă obligatorie, asigurându-i condiții necesare pentru procurarea laptopului, apoi după procurarea laptopului i-au transmis acesteia bani în sumă de 300 lei, astfel au dobândit ilicite de la ultima laptopul, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în suma totală de 5761 lei.

Tot el, la data de 08 iunie 2013, fiind în centrul mun.Bălți împreună cu Vasilovici Oleg, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul câștigării unei sume de bani, au înșelat-o pe Usturoi Ina să procure în rate, pe numele său, un telefon mobil de „Orange Grand IN” la prețul de 3240 lei, convingând-o despre ulterioara radiere a ei din baza de date a companiei ÎM „Orange” SA. După care, au organizat venirea ei în centrul mun.Bălți la „Orange Bălți 01 Shop” din str.Ștefan cel Mare 76, unde i-au transmis 270 lei, bani necesari pentru prima tranșă obligatorie, asigurându-i condiții necesare pentru procurarea telefonului mobil, iar mai apoi, după procurarea telefonului mobil, i-au mai transmis bani în sumă de 300 lei, astfel au dobândit ilicite de la ultima telefonul mobil procurat de la salonul „Orange”, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 3240 lei.

Astfel, în perioada de la 13 iunie 2013 până la 08 iunie 2013, Suflet Vadim împreună cu Vasilovici Oleg au dobândit ilicite prin înșelăciune și abuz de încredere bunurile părților vătămate Lazarenco Natalia, Usturoi Ina și Țurcan Irina în suma totală de 20443 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, care a solicitat:

- în apelul declarat la 25.03.2016, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri echitabile, invocând că instanța nu a ținut cont de faptul că inițial pe cauza dată dînsul a avut calitatea de martor, iar organul de urmărire penală nu a efectuat procedura de confruntare cu O.Vasilovici; - nu s-au luat în considerație declarațiile părților vătămate, care au indicat că anume O.Vasilovici este persoana, care le-a înșelat și nu dînsul; - incorect organul de urmărire penală ca și instanța de judecată au stabilit că anume dînsul organiza și efectua întâlnirile părților vătămate cu O.Vasilovici, cărora le înmâna banii; - părțile vătămate și martorii în cadrul cercetării judecătorești au fost audiate în lipsa interpretului, de rând ce dădeau explicații în limba rusă; - instanța nu s-a expus asupra

solicităților și demersurilor sale de a-i fi acordat un interpret, iar actele cauzei să-i fie traduse în limba rusă; - sentința a fost pronunțată la 19.02.2016, fiindu-i înmînată doar la data de 23.03.2016, astfel că dînsul nu a omis termenul de declarare a apelului;

- în apelul declarat la 28.04.2016, casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocând că instanța nu a luat în considerație declarațiile părților vătămate N.Lazarencu, I.Țurcan, care au declarat că nu dînsul le-a cauzat prejudiciul material, iar la urmărirea penală au scris din cele indicate de ofițerul de urmărire penală; - instanța nu a dat apreciere faptului că dînsul a contribuit la prezentarea părților vătămate în cadrul urmăririi penale, fiind cointeresat la soluționarea corectă a cauzei; - nu s-a dat apreciere faptului că dînsul nu a avut intenția directă de a comite vre-o infracțiune în privința părților vătămate, nu a dobîndit cu rea-credință bunurile acestora; - nici un martor nu a declarat că dînsul intenționat ar fi dus părțile vătămate în eroare pentru a obține de la ele bunurile respective; - incorect instanța a apreciat critic declarațiile sale, pe când acestea coroborează cu cele ale părților vătămate; - incorect s-a constatat că dînsul a dus victimele în eroare, făcându-le cunoștință cu O.Vasilovici; - nu a fost demonstrată nici latura subiectivă a infracțiunii incriminate, fiindcă nu a avut intenția directă de a acționa în mod fraudulos în scopul dobândirii bunurilor de la părțile vătămate; - instanța ia încălcat dreptul la apărare, deoarece partea vătămată I.Usturoi nu a fost audiată în instanță, iar partea acuzării a dat citire declarațiile acesteia de la urmărirea penală, prin ce a fost lipsit de dreptul de a-i adresa întrebări;

- în cererea declarată la 22.09.2016, casarea sentinței și aplicarea în privința sa a Legii cu privire la amnistie, prin care să fie amnistiat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2016, a fost admis apelul inculpatului, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Suflet Vadim a fost recunoscut vinovat în baza art.190 alin.(2) lit.b), c) Cod penal, cu aplicarea art.34 alin.(2) Cod penal, la 4 ani închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de administrare pe un termen de 2 ani. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinîndu-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, prin probele care au fost cercetate suplimentar și în instanța de apel, și anume - plîngerea părții vătămate N.Lazarencu din 17.04.2014, procesele-verbale de ridicare și examinare a copiilor documentelor perfectate pe numele lui N.Lazarencu din 25.04.2014 și 29.04.2014, de confruntare între N.Lazarencu și V.Suflet din 29.04.2014; - plîngerea depusă de partea vătămată I.Usturoi din 17.04.2014, procesul-verbal de confruntare între I.Usturoi și V.Suflet din 30.04.2014; - plîngerea părții vătămate I.Țurcan din 18.04.2014, procesele-verbale de ridicare și examinare a contractelor pe numele lui I.Țurcan din 23.04.2014, de confruntare între I.Țurcan și V.Suflet din 29.04.2014; - plîngerea lui I.Usturoi din 05.05.2014, procesele-verbale de ridicare și examinare a contractului de abonament perfectat pe numele lui I.Usturoi din 23.05.2013, de confruntare între I.Usturoi și V.Suflet din 29.05.2014, declarațiile inculpatului V.Suflet date la 29.01.2016, a martorilor A.Mudeaeva și V.Țurcan.

Reieșind din probele cercetate, instanța de apel a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului se încadrează în baza art.190 alin.(2) lit.b), c) Cod penal cu semnele calificative - escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin abuz de încredere și înșelăciune, comis de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Totodată, instanța de apel, ținând seama de prevederile art.325 alin.(1) Cod penal, cât și de pct.5 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.5 din 19.06.2006, privind sentința judecătorească, a concluzionat că instanța a depășit limitele judecării cauzei, din motiv că nefondat a reținut în fapt, acțiunile infracționale ale lui V.Suflet în complicitate cu O.Vasilovici, pe când cauza penală în privința ultimului a fost disjunsă în procedură separată, astfel că în partea constatatoare urma corect a stabili în fapt că „V.Suflet împreună cu o persoană în privința căruia materialele cauzei au fost disjuse în procedură separată...” , din care motiv a casat sentința pronunțând o nouă hotărâre, prin care a constatat fapta de care a fost învinuit inculpatul, înlocuind sintagma „împreună cu O.Vasilovici” cu sintagma „împreună cu o persoană în privința căruia materialele cauzei au fost disjuse în procedură separată...”.

De asemenea, instanța de apel a respins invocările inculpatului, precum că în acțiunile sale lipsește latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii incriminate, deoarece probele existente la cauză, și cercetate atât în prima instanță, cât și în apel, au confirmat pe deplin vina acestuia, iar dezacordul său cu sentința emisă de prima instanță, nu echivalează cu achitarea sa.

La fel, instanța de apel a respins și argumentul referitor la faptul că nu a fost audiată partea vătămată I.Usturoi, în sensul dat instanța a întreprins măsurile necesare în vederea aducerii în fața instanței a părții vătămate, ce s-a soldat cu imposibilitatea prezentării acesteia, în urma căreia inculpatul a renunțat la audierea acesteia, astfel că nu i s-a încălcat dreptul procesual și principiul accesului liber la justiție.

Declarativ a considerat instanța de apel și argumentul apelantului, precum că prima instanță nemotivat a apreciat critic declarațiile sale, considerând că faptul dat a fost invocat în legătură cu dezacordul cu sentința de condamnare emisă în privința sa.

Respinsă, ca neîntemeiată, a fost și solicitarea inculpatului de a fi aplicată în privința sa prevederile Legii privind amnistia, pe motiv că, deși articolul în baza căruia inculpatul a fost condamnat este inclus în lista celor care cad sub amnistie, acesta nu poate fi aplicat, deoarece infracțiunea a fost comisă în stare de recidivă și prejudicial cauzat prin infracțiune nu este recuperat.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța a menționat că, la stabilirea acesteia, prima instanță a ținut cont de prevederile art.61, 75 Cod penal, de scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului, care are antecedente penale nestise pentru comiterea infracțiunilor similare și nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, astfel că corect a conchis că scopul educativ și preventiv al pedepsei în privința inculpatului poate fi atins numai prin numirea pedepsei cu închisoarea, ce este echitabilă faptei infracționale săvârșite de acesta.

Cât privește începutul termenului de executare a pedepsei, instanța de apel a conchis că prima instanță incorect a inclus în termenul pedepsei perioada de la 11.12.2015 până la 13.01.2016, deoarece la data de 11.12.2015 a fost emisă încheierea privind aplicarea măsurii preventive arestul preventiv și anunțarea lui V.Suflet în căutare, ultimul fiind reținut și plasat în IDP al IP Fălești la 22.12.2015.

5. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar inculpatul care, fără a invoca vreun temei de drept prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri echitabile, prin care în privința sa să fie dispusă aplicarea Legii privind amnistia, considerând că instanța de apel incorect nu a aplicat legea nominalizată în privința sa, deoarece dînsul întrunește toate condițiile, recunoaște vina, a restituit prejudiciul cauzat părților vătămate și acestea nu au careva pretenții de ordin material față de el, fapt ce se confirmă prin cererile părților vătămate autentificate notarial, anexate la actele cauzei.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil, ca fiind neîntemeiat, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel numai în cazul comiterii unei sau mai multor erori din cele enumerate în pct.1) – 16) ale normei vizate.

Recurentul în recurs nu a invocat nici un temei din cele prevăzute în norma sus-menționată, dar din conținutul cererii de recurs, având în vedere că acesta solicită ca în privința sa să fie aplicată Legea nr.210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova, pe motiv că recunoaște vina și a recuperat prejudiciul material cauzat părților vătămate, care nu au față de el pretenții de ordin material, se deduce temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală.

La acest capitol, Colegiul penal reține că, potrivit art.66 lit.p) din Constituția R.Moldova, amnistia se acordă prin lege de către Parlament și, conform art.107 Cod penal, este un act de clemență al puterii legislative, care pentru rațiuni de politica penală, are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Actul amnistiei în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova din 29.07.2016, la care face referință inculpatul, este un act de amnistie specială, care se referă la anumite infracțiuni și anumite persoane.

La fel, acest act de amnistie este condiționat, deoarece acordarea prevederilor respective este subordonată îndeplinirii anumitor condiții, care țin de voința legiuitorului.

Astfel, Parlamentul Republicii Moldova la adoptarea Legii privind amnistia a condiționat aplicarea prevederilor în privința unor categorii de condamnați în dependență de gradul pericolului social al infracțiunilor săvârșite, de personalitatea făptuitorilor, precum și a condamnaților ce execută pedeapsa și obligațiunile acestora.

Prevederile art.107 alin.(2) Cod penal stipulează că, amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate, drepturi care conform Constituției R.Moldova urmează a fi protejate.

Articolul 1 din Legea privind amnistia se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sânt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sânt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art.2-9, 11 și 12.

Totodată, prin Legea nominalizată s-a condiționat și s-a stabilit în art.10 alin.(1) lit.g) că prevederile Legii privind amnistia nu se aplică persoanei inculpate și condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare.

Reieșind din actele cauzei, rezultă că inculpatul V.Suflet, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21.12.2005, a fost condamnat în baza art.190 alin.(2) lit.a), c) și art.191 alin.(2) Cod penal, definitiv la 7 ani închisoare, și prin sentința Judecătoriai Bălți din 22.09.2006 în baza art.312 alin.(2) Cod penal la 4 ani închisoare, iar în temeiul art.84 alin.(4) la pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare, astfel că a fost anterior condamnat pentru infracțiuni săvârșite cu intenție care, potrivit art.16 alin.(4), fac parte din categoria infracțiunilor grave.

Totodată, art.10 alin.(2) din Legea privind amnistia prescrie că, la aplicarea alin.(1) nu se ține cont de antecedentele penale ale persoanei reabilitate și nici de antecedentele penale stinse în modul stabilit de legislație. Astfel, rezultă că persoana inculpată sau condamnată trebuie să fie cu antecedente penale stinse, pe când la momentul săvârșirii faptei de către V.Suflet, acesta, reieșind din dispoziția art.111 alin.(1) lit.h) Cod penal, avea antecedente penale nestinse.

Pe motivele nominalizate, Colegiul penal constată că în privința inculpatului nu poate fi aplicată Legea privind amnistia.

În acest context, Colegiul penal constată că este corectă concluzia instanței de apel, care a respins solicitarea recurentului privind aplicarea în privința lui a amnistiei.

Deci, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de V.Suflet, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Suflet Vadim, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2016, în propria lui cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 22 martie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu